

Šibenik
Skalić Nikola, posjednik

LIST IZLAZI TJEDNO. GODISNJA PRET-
PLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.—
OGLASI PO NAROCITOJ TARIFI.

GODINA VIII. BROJ 21.
Šibenik, 23. svibnja 1937.

RUKOPISI SE NE VRACAJU — ADRESA
UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.

Jedino pametno

Lav je jak, vjeverica okretna,
lastavica brza, a samo je čovjek razuman.
I razum ga čini gospodarom i kraljem mora, kopna i zraka.
— Lav je kralj životinja, a čovjek kralj čitave zemlje!

Razuman je čovjek, nu ipak je na svijetu toliko stvari koje dosad nije mogao razumjeti, a, valjda, neće ni do konca svijeta.

Električna sila rasvjetljuje noć, okreće u tvornicama teške gvozdeno kotače, kuha jelo, približuje zvuk koj ima svoj izvor u daljina od tisuću kilometara... Bez električne se sile savremeniji život ne može ni zamisliti, pa ipak čovječiji razum još ne shvaća što je ta sila u svojoj biti. Čovjek ne razumije pravo ni kako iz pšenice zrna izraсте klas, ni zašto noću doživljava kojekakve sne.

A sve nas to ipak okružuje; sve to, na neki način, doživljavamo vanjskim ili unutaršnjim osjetilima. — Kad je s tim tako, kako ćemo onda moći shvatiti ono što je visoko nad nama, što se ne da ni vidjeti, ni okusiti, ni opipati? Kako ćemo shvatiti Boga i što je u Bogu?!

Čovjek je stvor, a Bog je stvoritelj; još više: Bog je svemoguć, sveznajući, vječan, posvudašan, a čovjek je ograničen po moći, znajući, vremenu i prostoru. I nema poredbe koju bismo mogli pravo postaviti između čovjeka i Boga. Bog je neusporedivo, besprimjerno viši i veličanstveniji!

Zato je onaj drzak i, možemo reći, nerazuman, koji hoće da svojim ograničenim razumom pronikne i obuhvati Božje bistvo. Takav je sličan onome koji bi želio jednom čašom iscrpiti svo more na svijetu ili koji bi htio prstom zakružiti krajeve svemira.

Da Bog jest — to razum može dokazati i dokazati. Ali ne može obuhvatiti Boga u njegovom bitvu, ne može shvatiti što je Bog u sebi. I kad bi Ga ikada mogao shvatiti, onda: ili bi Bog prestao biti ono što jest, ili bi čovjek postao Bog. A jedno i drugo je nemoguće!

Zato je smiješan i plitak kao maleni tanjur svaki onaj, koji neće Božja svojstva, jer ih ne može potpuno razumjeti i obrazložiti.

Dani su najvećih i najdubljih vjerskih otajstava. Proslavili smo Duhove, a sada nam, evo, Presvetog Trojstva i Tijelova.

Dok ponizne vjernike budu

Hoćemo socijalnu pravdu i kršćansku ljubav

Socijalni dan križarske omladine

Danas križarska omladina u Šibeniku slavi svoj „Socijalni dan“. Naša svijesna omladina i ovom prilikom stupa pred javnost, da joj kaže muški i otvoreno, što je i što hoće.

Učenici i sljedbenici smo Onoga, koji je kazao: „Ja sam Put, Istina i Život“. Izvor odakle mi crpimo svoj socijalni nauk jest Evanđelje, naš zdrav razum i enciklike Papa, kao najbolji tumači prvih dvaju izvora. Mi smo borci za Istinu i Pravdu. Preziremo podlost i laž i hoćemo, da na visoki pjeđestal postavimo značajnost i poštenje. U našoj borbi ne poznamo drugog oružja osim Istine i Ljubavi, ali to ne znači, da ćemo se mirno puštati čuškati od razularene rulje vikača i razbijajača.

Lažu, kad nas nazivaju fašistima, klerofašistima i sl. — jer mi smo najveći protivnici tih tuđinskih ideologija. Mi smo otvoreno nastupali i nastupamo protiv totalitarnih, omnipotentnih fašističkih ideja. Mi smo najveći neprijatelji diktatura i tiranija. Naše su ideje kršćanske. Nama je voda Krist!

Lažu, kad nas nazivaju protivnicima demokracije — jer mi smo za pravu slobodu ličnosti. Mi štitiemo slobodu i pojedinaca i obitelji, kao temeljne stanice ljudskoga društva. Mi smo demokrate u superlativu, pristaše kršćanske demokracije i najveći smo protivnici svih strahovlada.

Prigodom našega socijalnog dana čovikujemo gromko i odvažno: Mi hoćemo rješene socijalnog pitanja na temelju pravde. Pravda nada sve! I zato smo odlučno protiv lihvarskog, bezbožnog kapitalizma, koji sisa krv naših radnika i radnica, koji ubija radničke obitelji kukavnim plaćama, koji zapostavlja i ruši duhovne vrednote, a postavlja na prvo mjesto kapital i dobitak, koji vodi države i narode u ratove radi svojih nezasićenih kapitalističkih interesa. Današnji kapitalistički sistem je antisocijalan, protukršćanski; današnje kapitalističko gospodarstvo je krađa najgore vrsti, koja se vrši pod zaštitom zakona liberal-

nih, nekršćanskih država. Križarska omladina diže danas svoj glas protiv takvog kapitalističkog lihvarskog sistema i traži — pravdu!

No u isto vrijeme dok osudujemo bezdušni i lakomi kapitalizam osudujemo i rušilački, krvavi, nesocijalni komunizam. Njegov materijalistički duh te zavaravanje i izrabljivanje radnika potpuno su mu zajednički sa kapitalizmom. Odlučno smo proti krvavoj diktaturi po uzoru krvoloka Staljina; nećemo koncentracijskih logora i crvenog fašizma po receptu iz Moskve. Ne damo se voditi od internacionalne masonerije, kojom dirigiraju Židovi po uputama „protokola sionskih mudraca“, a koji glavnu, zapravo jedinu, riječ vode i kod komunističke treće internacionalne i kod kapitalističkih kartela i trustova.

Proti svim tim parazitima i pijavicama hrvatskog katoličkog naroda borit ćemo se muški i odlučno.

No dok je komunistima u borbi načelo mržnja, nama je ljubav. Mi ne mrzimo komuniste, već komunizam; mi se ne borimo proti ljudima, već proti njihovim krivim idejama. Baš zato, jer ljubimo ljude i jer im želimo pomoći, moramo se boriti proti idejama, koje ih truju i ubijaju. Križarska omladina je već davno znala ono, što je nedavno francuski književnik Brice Parain, nakon dvogodišnjeg boravka u Sovjetskoj Rusiji otkrio, naime „da je komunizam najbjesniji, najtiranski i najdajica čovječanstva i života“ (*Retour à la France*).

Kapitalizam, komunizam, kao i fašizam uništavaju, dakle, čovjekovu ličnost, njegovu samostalnost i slobodu.

Zato smo mi odlučno i proti fašizmu i proti komunizmu, proti slobodnom zidarstvu ili masoneriji i proti internacionalnoj židovskoj bankokraciji i prepotenciji. Ne ćemo i ne možemo dozvoliti, da se marksistička i masonsko-židovska penetracija slobodno vrši u našem hrvatskom kulturnom životu! Dolje sa žido-masonskom hegemonijom na gospodarskom i kulturnom polju!

obuzimala iskrena čuvstva vjere, ljubavi i poklonstva, dotle će mnogi, napuhani vjetrom mišljenosti i svoje veličine, dizati nos prema nebu i sumnjivo mahati glavom nad tim najotajstvenijim otajstvima kršćanske vjere. Ne znaju da tek tada, smatrajući se mudrima i veltkima, postaju ljudi i maleni kao nevidljiva prašina u zraku.

Razumnom je čovjeku dovoljno dokazati opstanak Božji — a to nije teško — i onda mu ne preostaje ništa drugo nego da pjeva hvalospjeve ljepoti Božjoj i duboko se klanja Božjem veličanstvu.

Nedvojbeno je dokazano, da se nekoč Bog objavio ljudima. O-

bjavio je sebe a, donekle, i svoje bistvo. I sve što je objavio, ne može biti nego istina; potpuna i savršena istina. Zato, čovječe, pjevaj i klanjaj se, a nemoj dopustiti da ti ograničeni razum utone, kao razbijena lađa na dno oceana, u maglenu tamu sumnje i nevjere.

Malo je ko mudrošču i dubljinom razuma nadvisio velikog naučitelja i biskupa katoličke Crkve svetog Augustina. A on je uzalud nastojao i pokušavao spustiti se na dno Božjega bistva — jer takvooga dna uopće nema! I dok nije oduštao od takvih nastojanja, srce mu je bilo, nemirno kao čamac na valovima. Smirilo se u Bogu tek kad

Gdje je, dakle, rješenje strašne gospodarske krize, od koje boluje današnje društvo?

Svim zdravo mislećim ljudima je jasno, da tu krizu ne mogu riješiti ni socijalizam, ni komunizam, ni fašizam. Svi oni neće i ne mogu riješiti socijalnoga pitanja, jer zanemaruju čovjeka, koji igra glavnu, zapravo jedinu, ulogu kod rješavanja socijalnoga pitanja.

Križarska omladina gromko dovikuje danas, na svoj socijalni dan, da se to rješenje nalazi jedino u kršćanskim moralnim i socijalnim načelima. Ljudska pohlepa za što većim dobitkom, prezir Božjih zapovijedi i krive gospodarske nauke liberalizma krivi su, da je sav progres, sav napredak materijalne kulture bio čovječanstvu na propast i prokletstvo. Zato mi najprije tražimo preporod čovjeka, preporod ljudskih savjesti. Rješenje socijalnog pitanja tražimo najprije u samom čovjeku!

Naš socijalni program je razvijen u enciklikama Lava XIII. i Pija XI.

Mi smo za privatno vlasništvo, jer to traži ljudska narav, a Božji zakoni odobravaju, ali uz pravo odmah postavljamo i dužnosti. „Teško vama bogataši“ (Lk. 6, 24.) — dovikujemo sa Isusom svima onima, koji zlorabe privatno vlasništvo na štetu braće svoje. Tražimo, da se radnicima dađe poštena i pravedna plaća, na koju oni imaju pravo po naravnim i pozitivnim Božjim zakonima, plaća, kojom će oni moći dostojno prehraniti sebe i svoju obitelj i nešto uštedjeti za eventualne nezgode i starost. Rad mora dostojno hraniti radnika! Hoćemo i tražimo, da se radnik oslobodi svoga proleterskog položaja! Odlučno smo proti bezdušnom iskorišćavanju radne snage kod žena i djece kao i proti dugom radnom vremenu. I radnik je čovjek, i on treba odmora, a osobito u nedjelje i blagdane. Ne smije u središtu gospodarstva biti novac, kapital, dobitak, već čovjek i ljudsko društvo. Čovjeku treba da kapital, materija služi, a ne on njima. Mi proti kapitalističkom i komunističkom materijalizmu suprotstavljamo tuhovne i nadnaravne vrednote! Važniji je radnik od stroja, važnija duša od tijela. Mi smo odlučni pristaše

Mu se u poniznosti klanjao i molio.

Lucifer je bio samo zato odbačen i unesrećen, jer je htio postati kao Bog, jednak Bogu. A i ljudi doživješe istu sudbinu.

Pametno radi sin pustinje, kada u providnom večernjem sumraku ili u kristalnom jutarnjem osvjetu, pada koljenima na goli istrljani pijesak i, bez sumnjivih pitanja koja bi mu po duši svrdlala, klanja se nedostupnom Biću, koje upravlja svemirom i u svojoj ruci drži nit njegovog života.

Čovječe, ponizno se klanjaj Ocu, Sinu i Svetome Duhu! To je i za tebe jedino pametno! Ig.

uvodjenja t. zv. socijalnog ugovora, po kojemu radnici ne bi bili samo radnici, već drugovi, koji bi imali riječ kod diobe dobitka, kod uprave poduzeća, i koji bi bili čak suvlasnici. Uz nas su 1. Lav XIII i Pio XI!

Socijalnu pravdu i kršćansku ljubav hoćemo da uvedemo u ljudsko društvo, i socijalno je pitanje riješeno!

Ovo je naša otvorena riječ prilikom našega križarskog socijalnog dana. Dodajte svi na naše zborovanje, pa ćete čuti još podrobnije, kako sami radnici i radnice zamišljaju rješanje socijalnog pitanja.

pč.

Katoličke pobjede

HERRIOT HVALI REDOVNICE

Prošlih dana pokrajinski parlament u Lyonu održao je svoje redovito zasjedanje. Na dnevnom redu nalazio se i prijedlog, da se redovnicama sv. Mihovila dade 6 hiljada franaka izvanredne potpore. Ove se redovnice već dugo godina bave zapuštenim, propalim djevojkama. Njihovim nastojanjem mnoge od tih djevojaka opet dolaze među čestite građanske staleže.

Ministar Herriot, koji je sve prije negoli uvjereni katolik, za vrijeme rasprave kazao je i ove riječi: „Hoću da ovdje javno odam počast redovnicama, koje vode ovaj zavod s toliko požrtvovnosti. Pristajem dakle, da im se dade predložena svota, ali ujedno držim, da je ta svota nedostatna... Uistinu nije lijepo, da ovakvi zavodi žive od milostinje. Nažalost život u ovakvim zavodima nije ništa drugo nego odcranje. Redovnice, koje njima upravljaju, nameću sebi ogromne žrtve. Ne možemo nikada previše pohvaliti njihove zasluge.“

ODLUČNOST NJEMAČKIH KATOLIKA

Novine javljaju, da je u Essenu u Oldenburgu 7 djevojaka u dobi između 16 do 18 godina, bilo uapšeno zato, što su poslije službe Božje ispred crkve dijelile primjerke Papine enciklike protiv nacionalsocijalističkih zabluđa.

To njihovo uapšenje izazvalo je silno uzbuđenje u narodu. Čitavo selo našlo se na okupu pred župskim stanom, u kojemu je policija privremeno zadržala djevojke. Zvona su zvonila na uzbuđu. Uzalud je policija tražila auto, da djevojke odvede u zatvor. Nitko od vlasnika auta nije ga htio dati. Kad je napokon stigao auto iz Kvakendbrücka, sela udaljena oko 7 kilometara, sav narod spriječio mu je odlazak. Za više sati vodila se oštra borba između policije i naroda, koji je uz prijete uporno tražio, da se djevojke puste na slobodu. Uzalud je načelnik pokušao da ustavi mir ističući, kako se tako ugrožava sigurnost države. Došla je već i večer, ali narod nije nikako htio da se odaleči, tako da je zapravo policija bila zatvorena u župskom stanu. Konačno u 7 sati jav-

ljeno je, da će djevojke biti puštene na slobodu. No odgovor naroda bio je odlučan i neumoljiv. Htjeli su nam, da se uapšene djevojke prije puste, pak će se onda raziti, jer da nemaju povjerenja u zadanu riječ.

Kad su se napokon oslobodene djevojke, koje su se čitavo to vrijeme odlično i junački ponijele, pojavile na vratima, narodu je izrazio svoju veliku radost dirljivom manifestacijom.

ZRTVA SVOJE UZVIŠENE SLUŽBE

Dok je u Lillu jedan bolesnik, neposredno iza svoje operacije, umro, jer ga crveni bolničari nijesu htjeli da prenesu do kreveta, sa „krasnim“ izgovorom, da fali još nekoliko minuta, da preuzmu službu, jedna mlada milosrdnica družbe sv. Vinka Paulskoga umirala je u Montaubanu, kao žrtva svoje kršćanske ljubavi i uzvišene službe idealu svoga zvanja.

Sestra Ana Marija — tako se zvala ova redovnica — već devet godina dvorila je bolesnike, od zaraznih bolesti.

Ona nije mislila na 40-satni tjeđan. Znala je samo, da su bolest i patnje tako strašne stvari i da je u svakom bolesniku Isus Krist...

Svojom velikom brižljivošću te ljubeznom i ustrajnom revnošću uspjela je da spasi jednu bolesnu ženu od tifusa.

Bolesnica je ozdravila, ali ta čašna sestra je uhvatila od nje tu bolest i umrla.

Mnoštvo svijeta odalo je počast ovoj velikodušnoj žrtvi otpratišći joj smrtne ostanke do groblja. Bilo je tu liječnika, upravnika, predstavnika civilne, vojne i crkvene vlasti i legija tolikih drugih, koje je osvojilo i ganulo tako velikodušno shvaćanje dužnosti sa strane jedne skromne časne sestre... Njoj još nije bilo 30 godina.

Na njenom lijesu bio je samo jedan bijeli vijenac — dar one žene, kojoj je ona spasila život.

ŽIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Neđjelja, 23. V.: *Blagdan Presv. Trojstva*. — Sv. *Deziderij* (Zeljko) biskup i mučenik. Krvoločni Vandali teške jade i muke zadavahu njegovim vjernicima. Jednoga dana pođe u šator samom vodi divljih Vandala i počne ga nagovarati i moliti, da prestane mučiti i progoniti vjerni kršćanski narod. Ali divlji i okrutni voda još više pobjesni i naredi, da se biskupa na ovoje sasječe.

Ponedjeljak, 24. V.: *Blagdan Bl. Dj. Marije, pomoćnice kršćanske*. — Sv. *Servilij*, mučenik. Rodio se u Trstu. Mlade dane proživio je u jednoj špilji, a kasnije vratio se u rodno mjesto, gdje je nezrečivog dobra učinio i duševnim i tjelesnim bolesnicima. Radi sv. vjere bi teško mučen i pogubljen.

Utorak, 25. V.: Sv. *Urban*, Papa. Upravljao je sv. Crkvom početkom 4. v. Za vladanja cara Aleksandra Severa podnio je mučeničku smrt.

Srijeda, 26. V.: Sv. *Filip Neri*. Rodio se g. 1515. od oca odvjetnika. U 36. g. postao je svećenik, a s time žila kucavica, srce i apostol grada Rima. Umro je 26. V. g. 1595. Još je i danas sv. Filip Neri najpopularniji svetac grada Rima.

Četvrtak, 27. V.: *Tijelovo*, zapovjedni blagdan. Danas po ulicama milijunskih gradova, kao i seoskim krivudastim cestama kreću veličajne procesije i sv. Crkva cvijećem, pjevanjem i u nevidenom sjaju prati Euharističnog Krista te moli od Njega blagoslov i milost. Uresimo toga dana puteve i kuće, kuda će proći Euharistijski Isus.

Petak, 28. V.: Sv. *German*, biskup grada Pariza. Umro je 28. V. 576. g.

Subota, 29. V.: Sv. *Marija Magdalena Pacijska*, djevica. Živjela je u 16. v. Potekla je iz plemićke obitelji. Osobitu radost i vanredno veselje osjećala bi primajući Spasitelja u sv. pričesti.

Nedjelja presv. Trojstva

Citanje poslanice blaženoga Pavla apostola Rimljanima (11, 33—36): — O dubino bogatstva mudrosti i znanja Božjega! Kako su nedokučivi sudovi Njegovi i neistraživi putovi Njegov! Jer ko je upoznao misao Gospodnju? Ili ko je Njemu bio savjetnik? Ili ko Mu je prije što dao, da mu se uzvrat? Jer je sve od Njega i po Njemu i u Njemu. Njemu slava u vijeke. Amen.

† *Slijedi sv. Evanđelje po Mateju (28, 18—20)*. — U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji. Idite dakle, učite sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga, učeci ih da opslužuju sve što sam vam zapovjedio. I eto ja sam s vama u sve dane, do svršetka svijeta.

Najdubije otajstvo

Dugo smo se odmarali na vrhu uskrsnog brda. Odmarali smo se, divili se ljepotama koje je Krist prozeo svojim uskrsnućem, i očekivali ispunjenje velikog obećanja: Svetoga Duha.

Sad je sve to prošlo, i mi se polagano spuštamo s vrha uskrsnog brda u dolinu, u običan život, u nedjelje po Duhovima.

I, eto, kad smo tek jednim korakom zakoraknuli, došli smo do lijepog i dubokog blagdana, od blagdana presvetog Trojstva. Uvijek se, naime, prve nedjelje po Duhovima slavi sveto Trojstvo.

Jedan je Bog, samo je jedna Božja narav, a tri su Božje osobe. I trokut je jedan, a u njemu su tri kuta; i list djeteline je jedan, a na njemu su tri pera! — Dosad smo pojedinačno slavili Oca i Sina i Svetoga Duha, a pravo je i dostojno da jedan dan posvetimo svim trima Božjim osobama, presvetom Trojstvu.

Čitav život Crkve, kao i život pojedinog vjernika, ispunjen je otajstvom presv. Trojstva. — Kad su nas, male i slabašne, prvi puta doveli u crkvu, svećenik nas je, polievajući nas krsnom vodom, primio među djecu Božju u ime svetoga Trojstva. Kada smo, okaljajući krsnu odjeću, klekli u ispovijedaonicu, opet smo bili očišćeni zazi-

vom Oca i Sina i Svetog Duha. P tako dalje, dok nas ne bude svećeni upućivao u vječnost riječima:

„Podi, dušo kršćanska, s ovog svijeta u ime Oca koji te je stvorio u ime Sina koji te je otkupio, u im Duha Svetoga koji te je posvetio.“

A i dnevno se klanjaju, ispovijec daju vjeru u sveto Trojstvo svi koj sabrano i pobožno, na čelu i prsim čine znak svetog križa ili izgovaraju u koncu molitava: Slava Ocu i Sinu Duhu Svetomu.

I današnja je sveta Misa sastavljena u duhu tog velikog otajstva naš vjere. U početnu molitvu Crkva sabrala sve što moramo danas razmišljati:

„Svemoguć, vječni Bože, koji dao vjernima svojim, da u ispovijedanju prave vjere spoznaju slavu vjeronoga Trojstva i da se u moći veličanstva klanjaju jedinstvu, molimo čvrstoćom iste vjere budemo uvijek branjeni od svih protivština.“

Neka se tako zbude!

Liturg.

Socijalno zraje

ZABRANA KOMUNISTIČKE STRANKE U ŽENEVI

Visoki savjet ženevskog kantona izglasao je jednoglasno, u ime sv nacionalnih grupa, zakon, kojim zabranjuje komunistička stranka i kojim se osuđuje socijalističko-komunistički front, kao i sve organizacije istim ciljem i istim političkim stavom. U cijeloj oblasti kantona, ovom zakonu, komunistima bi bila zabranjena svaka politička djelatnost.

Ovdje treba podsjetiti, da je nedavno i nevašelski kanton donio sličan zakon, a vjerovatno je, da će ovim primjer slijediti i mnogi drugi kantoni. I iz ovog primjera se vidi, da švajcarski narod odlučio, da se ozbiljno brani protiv komunističke propagancije.

NOVO KRIZARSKO BRATSTVO osnovano je u Gornjoj Dubici (okrug Sarajevo).

VLAHOV
OKREPLJUJUĆI ŽELUDAČNI
ELIXIR

**ZDRAVSTVENI
GORKI LIKER,
SVJETSKOG GLASA**

proizvađa
jedino
R. VLAHOV
ŠIBENIK

Podlistak

Žena i obitelj

Kuća ne stoji na zemlji, nego na ženi.
Naročita riječ.

Povijest čovječanstva ne pamti, da je ijedan narod, car, zakonodavac, bio on i najgrdi krvožder, htio uništiti obitelj, osim današnjih komunista u Rusiji.

Pogani žrtvovali su sve za obitelj, dapače oni su obitelj stavljali pod zaštitu svojih, makar i krivih, bogova. Stivali su svoje obiteljske bogove i prinašali im žrtve za slavu, čast, napredak i zdravlje u obitelji.

Kršćanstvo je opralo prljavštine poganske obitelji i nebeskim naukom i svojom krvlju, te postavilo Boga za temelj. Već u zemaljskom raju Bog je posvetio obitelj, čim je združio u ženitbu Adama i Evu te ih blagoslovio veleći: „Rastite i množite se na zemlji.“ I ovo je prvi obiteljski zakon, po komu su u jedinstvu muža sa ženom djeca zakoniti baštinici svojih roditelja.

Zato obitelj jest čudo rukodilja Božjega, jest raširenje koje i nadma-

šuje i nadživljuje iste ljude. Obitelj je prvi i najstariji temelj čovječanstva, a nestaje ga, kad nestane posljednjega čovjeka na zemlji.

Ruše se gradovi, padaju carstva i kraljevstva, ali obitelj ostaje. Moć Babilona srušila je njegova zloća, kraljevstvo Aleksandra Velikoga prsnulo je je u komade, rimsko carstvo zatrpalo se pod svojim ruševinama. Babilon, Sparta, Rim, Kartaga, Atena, Solin sorili se, a nad njihovim ruševinama ostala je obitelj, koju zub vremena nije mogao srušiti.

Katolički misionari koji danas krste i ljudoždere (jedan ljudožder pretprošle godine, i to prvi ljudožder, doktorirao je na sveučilištu u Rimu kao rimokatolički svećenik) svugdje su našli obitelj i tvrdu vjernost kao zahtjev opstanka obitelji. Samo današnji komunisti i židomarksisti hoće da sruše obitelj dopuštajući ženi nevjeru i nepoštenje, dapače i ubojstvo njezina pod srcem djeteta. Što se danas katolički Španjolci bore protiv komunisti i židomarksističkih kapitalista, to se bore za svetost svojih obitelji, jer obitelj je i domovina i crkva. Židomarksisti i komunisti bore se, da sruše ženu, a kad su srušili ženu, srušili su kuću, obitelj, jer kuća ne stoji na zemlji, već na ženi. A kad bi srušili ženu majku i od nje napravili bludni-

cu, srušili su i vjeru i domovinu, a čovječanstvo što bi drugo tada bilo, nego čopor bijesnih i razbludnih pasa, koji bi se klali, gdje bi se stali, a pravo bi odnio onaj, koji bi bio najjači, dok majka, osramoćena i lišena svoga svetoga majčinstva, bila bi svačija kuja.

Samo poštena majka može uzgojiti pošten porod, zbog čega i veli naša hrvatska narodna riječ: „Prije pogledaj majku, pa onda prosi kćer.“ Majka je uzor čovječanstva. Riječ plemenite majke ne može se platiti ni srebrom ni zlatom, nit' ikakvim bogatstvom. Kakva je majka, onakva je i obitelj. To naukom, punim iskustva, evo kako snažno ocjenjuje i naša narodna kršćanska i hrvatska riječ:

Kako sjeme tako klica
Kako prelo tako žica
Kakva majka 'naka dica
Kakva gora 'naka zvijer
Kaka majka, tako kćer.
Kakvo drvo 'naki klin
Kaki čača, taki sin.

Dobre majke više nego oci uzgajaju obitelj. Otac hrani, a majka odzla brani. Majka stvara čudorednost u kući, a čudorednost je kući toliko potrebna, koliko tijelu kruh i zrak.

Majka svojim majčinskim načinom u svojoj duši nosi svu svoju obitelj; vedrinom i milinom, majčinstva uzgaja umnike, radnike, značajnike i bla-

ženike. Žena u seoskoj potleušici ili bankim dvorima, kada je krepost ispunja veselošću svoju obitelj i čini da im je svima mio i drag obiteljski život, makar se u njemu i krvavo kruzaradio. A zašto? — Jer čista i nekaljana majka svu svoju milinu, selistu žrtvuje za sreću svoje obitelji. Njezina blaga duša milinom svetog majčinstva veže uza se svu njezinu djecu i njezina muža, te se niko i može oteti njezinoj ljubavi, zapovijedi i njezinom gotovo svetačkom vladanju.

Majka uz svoje čisto i neokaljan srce, koje ne pozna nego samo do svoga muža, stvara od sebe, istim trudbenicu, ali i svećenicu u svojoj obitelji, koja i u najmrkljim časovima u obitelji stvara mir, red, pokoj utjehu sebi, djeci i svome mužu. Neli je muž srditi ris, ona, blaga i purmilina, jednim mekim pogledom umiriće sržbu svoga muža. Neka je s nagao, naprasit, nepokoran, majčin milina i toplina smekšat će ga i upokoriti.

Napoleon Bonaparte, veliki car vojvoda, bio je vrlo nagao, svojegla svojevoljan, ali, usprkos njegovoj žestini i samovolji, majka bi ga svojom majčinskom slatkom riječju tako brsvaladala, da bi se za tren oko nje miljavao kao janje. Isti Napoleon ostvio je upisano, da svu svoju veličin

Po državi

Protiv bezbožnog komunizma

Papina enciklika „Divini Redemptoris“

(Nastavak 7.)

Ljepota takve crkvene nauke

34. Katolička Crkva, kad naučava ovako sjajnu nauku, teži zaista samo za tim, da oživotvori sretan navještaj, što su ga anđeli otpjevali nad betlehemsom špiljom javljajući slavu Bogu, a mir ljudima (Sr. Lk. 2, 14); da može pribaviti naime pravi mir i pravu sreću, u koliko ih se uopće može postići u ovom zemaljskom životu i koriste postignuću vječnog blaženstva, ali samo pošteno i ljudima, koji to hoće. Ova nauka jednako zazire, koliko od ekstremna raznih zabuda, toliko od pretjeranih nastojanja, razloga i odluka političkih stranaka. Kao što se uvijek drži ravnoteže istine i pravde, tako nju i razlozima potkrepljuje, u život primjenjuje i u djelo provodi. To Crkva postizava izmirujući i usklađujući dužnosti i prava jednih s onima drugih. Auktoritet naime sa slobodom, dostojanstvo pojedinaca s dostojanstvom države te napokon ljudsku osobu podložnog građanina i zato dužnu pokornost onima, koji su na vlasti, s njihovom službom kao predstavnika božanske vlasti. Isto tako dopuštenu ljubav prema sebi, obitelji i domovini povezanu s onom ljubavlju ostalih obitelji i ostalih naroda, koja se temelji na ljubavi prema Bogu, Ocu svih, od koga sve potječe i komu sve kao svom konačnom cilju treba da teži. Ista nauka ne odvajava pravednu brigu za zemaljske stvari od djelotvornog nastojanja za vječna dobra. Ako vremenita dobra podvrgava vječnima po riječima samog svog Učitelja: „Tražite... najprije kraljevstvo Božje i pravdu Njegovu i sve drugo će vam se dodati“ (Mt. 6, 33) — daleko je od toga, da bi zanemarivala ljudske stvari te da bi se protivila društvenom napretku i vremenitom blagostanju,

kad ih naprotiv na ispravan i što je moguće uspješniji način podupire i promiče. Crkva naime, iako na polju gospodarske i socijalne djelatnosti nije nikada zastupala stanoviti tehnički sistem, jer to uostalom ni nije njena zadaća, ipak je odredila pravce i propise, koji i ako se različito mogu primijeniti prema različitim prilikama vremena, mjesta i naroda, ipak pokazuju siguran put, kojim ljudsko društvo može pokročiti k naprednijoj i sretnijoj dobi.

35. Najveću mudrost i golemu korist ove nauke priznaju svi oni, koji je uistinu poznaju. S pravom su i zasluženo odlični državnici potvrdili, da, poslije proučavanja različitih gospodarskih sustava, nijesu mogli naći ništa mudrijega od socijalnih načela, izloženih u Enciklikama „*Rerum Novarum*“ i „*Quadragesimo anno*“. Pa i u nekatoličkim i čak nekršćanskim krajevima mnogi priznaju, koliko je za ljudsko društvo korisna socijalna nauka Crkve. Tako pred sami kakvi mjesec dana jedan odlični političar na Skrajnjem Istoku, koji se bavi politikom, a nije kršćanin, nije oklijevao da prizna da Crkva svojom naukom o miru i bratskoj uzajamnosti uvelike doprinosi uspostavi i učvršćenju djelotvornog mira među narodima. A i sami komunisti — kako doznajemo iz sigurnih vijesti, koje u ovo kao središte katoličkog svijeta stižu sa svih strana — u koliko nijesu sasvim pokvareni, kad im se izloži socijalna nauka Crkve, priznaju, da daleko nadmašuje nauku njihovih učitelja i voda. Samo oni, koji su zaslijepljeni strašću i himbom, zatvaraju oči pred svijetlom istine i tvrdokorno je pobijaju.

(Nastavit će se.)

Što hoćemo?

Socijalni program boraca

Što hoćemo?
Što ne ćemo?
To ćemo reći!
Križarska mladost priređuje svoj socijalni dan. Zborovi i široki sastanci održani su po raznim mjestima i krajevima. Svrha je da javnost još bolje zna za socijalni dio programa koji nosi novi križarski rod.
Križarstvo i po broju i po vrijednosti predstavnik je mladih katoličkih snaga u našoj zemlji, pa ono treba da upozna javnost sa svojim pogledima — s katoličkim pogledima — na pitanja o kojima se govori i raspravlja kod zvanih i nezvanih.
Križarstvo to mora činiti, jer se ono duboko zarinulo u život mladog katoličkog naraštaja. Sva javnost, prijateljska i neprijateljska, treba da jednom i zauvijek bude na čistu o to-

me što predstavnici pomlađenog katolicizma u našoj zemlji hoće, a što neće. u svim pojavama životnim, posebice o onome što potresa mozgovima i živcima današnjih naraštaja — a što mi nazivamo: socijalno pitanje. — A rješenje socijalnog ili društvenog pitanja sastoji se u tomu: učiniti da svima ljudima bude dobro.
Treba biti načistu!
Sve krilatice kojima se komunizam sela i grada služi — u najviše slučajeva može staviti na svoj barjak i pokret najčišćeg katolicizma. Katolici obično zakašnjavaju i u mnogome su sami krivi da im se orude iz ruku otima.
Dobro radnog naroda, spas sirotinje, borba protiv kapitalističkih krvopija — riječi koje nalaze potkrepu u evanđeoskoj nauci! I nikada niko

DR MACEK O POLITIČKOJ I SOCIJALNOJ BORB I HRVATSKOG NARODA. Na nedjeljnoj skupštini „Gospodarske Sloge“ u Zagrebu održao je dr Vlatko Maček govor, u kojemu je među ostalim rekao i ovo: „Politika je borba onih, koji su zadovoljni i onih, koji nisu zadovoljni. I mi Hrvati, osobito hrvatsko seljaštvo mora voditi politiku, jer nije zadovoljno i ne može biti zadovoljno. Kad se spomene politička borba, onda se uvijek redovito misli o nezadovoljstvu nacionalnom. Međutim ja sam naglasio lani, a naglašujem i ove godine ponovno, da je korjen nezadovoljstva u socijalnoj nepravdi, u kojoj živi hrvatski seljački narod.“ Zatim je naglasio, da je nemoguće potpuno ostvariti ekonomsko socijalni poredak, koji zastupa b. HSS, dok se ne uspije u borbi za političku slobodu. Niti se može popraviti stanje hrvatskog naroda bez političke borbe, niti će hrvatskom narodu koristiti politička sloboda, ako ne popravimo socijalno stanje. Zato hrvatski narod u svojoj borbi imade dva cilja: cilj nacionalne hrvatske slobode i cilj socijalne pravice.

LITURGIJSKO SLAVLJE U SOLINU. U duhu odluka lanjskog euharistijskog kongresa u Hvaru održan je prošlih dana u Trogiru i Splitu liturgijski tečaj. Oba tečaja su se zaključila, na duhovski ponedjeljak liturgijskom svečanošću na svetom lu Manastirina u Solinu. Ovom liturgijskom slavljju sudjelovalo je oko hiljadu vjernika iz Solina, Splita, Trogira i Kaštela, te alezijanski pitomci iz Splita, Zagreba i ljubljane sa svojom glazbom. Sv. Misu je služio pod vedrim nebom u atriumu babilike Mučenika splitski biskup preuzv. Božefacić, a svečani govor o solinskim mučenicima održao je solinski župnik preč. Mitanović. Još je govorio dr Ante Delale i dr Stjepan Vukušić.

ZASJEDANJE SRPSKO-PRAVOSLAVNOG ARHIJEREJSKOG SABORA. 17. t. n. počelo je, po prvi put u Beogradu, zasjedanje srpsko-pravoslavnog arhijerejskog sabora. Patrijarha Varnava je u svom podražnom govoru među ostalim rekao: „Na ovom zasjedanju na dnevnom su redu mnoga krupna pitanja, a naročito pitanje, o kome se rješavalo na prošlom vanrednom zasjedanju. U interesu je i našeg dostojanstva i našeg poziva, da i odsada ulazimo u punu aglasnost u suštinu svih pitanja, pa i ovih, koja su danas na dnevnom redu i tiču se naše crkve. To od nas iziskuje ne samo Božja pravda, nego i želja naše cjelokupne crkve.“

IZJAVA DRA TRUMBICA. Prilikom svoga boravka u Splitu hrvatski narodni prvak dr Ante Trumbić prošlih dana izjavio je: „Sadašnji rad hrvatske narodne borbe na najboljem je putu. Uspjeh je siguran i vrlo blizu. Hrvatska narodna sloga jedini je zalog konačne pobjede hrvatske narodne misli.“

AGRARNA BANKA šalje ovih dana poreskim upravama spisakove dužnika, koji nisu platili prvi anuitet, da izvrše naplatu egzekutivnim putem. Banka je dosada naplatila oko 54 k po milijuna dinara, i to je svega trećina svote, koja je predviđena na ime prvoga anuiteta.

duguje svojoj dobroj majci. Majčina mila riječ, njezina slatka ruša i muž njenom i djeci njenoj pruža slatki počinak u trudu, slast u radu, mir u obitelji, radost na svaku uru. Kako je mila majčina uspomena u srcu sina i kćeri, kad ona na molitvu sklapa ručice svoje djece i njihove ručice uklapa u svoje ruke. Nikada toga ne zaboravlja nijedan čovjek do smrti svoje! Koliki bi ljudi i žene bili zabludili u životu, da ih od toga nije odvratila i sama ova uspomena na majku, ona uspomena, kad bi im ona sklappala ruke na molitvu i učila ih moliti „Očenaš“! Bez majke bi ljudi bili kao neoznačena stena, a što su čovječni, to im je zahvaliti srcu majčinu, koje oplemenjeno kršćanskom naukom, oplemenjuje i svoje dijete. Znađemo, kad je majka u kući ljuta, karljiva, zagrižljiva, da je sva kuća u nemiru, živi pakao, a jedna dječa. Bolje bi im bilo, da se nisu ni rodila, nego što su od takve majke potekla, a najgorde je, ako je ona još nećudoredna... Svetačkoj u svetosti izvor je majka. U ljudskom društvu svagđano se opaža, da otac, i zastranio, ali, ako je majka kreposna, porod će se ipak oplemenito uzgojiti; ali ako se majka ras-

pustila po rdavom životu, sva čestitost, kozbiljnost, i nastojanje očevo neće spasiti obitelj od propasti. Majka uzgaja čelik značajevu i oplemenjuje ih. Žene nisu napisale ni izumile najvećih umotvorina, ali su zato rodile najveće umnike, najplemenitije žene i ljude, a to i jest najdivnije što pod nebom samo majka može dati. Naprotiv od propalica matera, potekla su propala djeca, neljudi, razbojnici, luđaci, krvožderi, pijanice, ništarije. Svijet se divi ženi, koja je znala uz Boga na deset svojih nokata uzgojiti i mnogobrojnu obitelj, jer takva žena majka uzdala se u svoju snagu i svojim značajem uzgojila je svoj porod. Veliki pjesnici Goethe i Schiller i mnogi drugi zahvaljivali su svoju veličnu svojim dobrim majkama. Glasoviti francuski povjesničar Michelet, dok je kao učenjak pisao svoja djela, napisao je jednom o svojoj majci ovo: „Dok sam pisao, uvijek mi je bila na pameti moja majka. Majka mi je umrla ima trideset godina, ali u mojoj duši ona je vazda živa i vazda uza me. Trpjela je samnom siromaštvo, a nije dočekala, da joj uza me bude bolje. I danas mi je žao, što sam je kao dijete znao razalostiti. Ne znam nigdje joj je grob, jer, siromah, nisam imao, odakle da kupim pe-

dalj zemlje majci, kojoj sve dugujem. U duši nosim, da sam sin te žene, na sebi gledam sliku njezinu, a u sebi nosim krv njezinu. Znam, kad bi bila živa, da bi me za ovo poljubila.“ Što sve ovo znači? Znači, da majčin pečat svaki čovjek nosi u duši i da siromaštvo u obitelji, kad je majka plemenita, ne ubija čovječstva ni uma u čovjeku, već naprotiv borba s trudom i siromaštvom oplemenjuje značajnike, umnike i poštenjake. Borba o život jača i snagu, i značaj, i poštenje, kad majka svojom majčinom brigom i pobožnošću, makar i potrebom stisnuta, ali pošteno i kršćanski uzgaja svoj porod, i za nj se trudi i bori. Nije uvijek zlo siromaštvo. Koliki su velikani našega hrvatskoga naroda postali velikanima, iako su se siromaštvom borili, iako su se u siromaštvu rodili! Njihove siromašne ali prave kršćanske majke, u svojim potleušicama, živom i istinskom ljubavlju čiste majke, uzgajale su ih u kršćanskom nauku i poštenju i tako su dale domovini i poštene ljude razli ovi velikani, iako su izašli iz onih siromašnih potleušica, postali su svinih staleža i umnike na peru i maču. jetle zvijezde svoje domovine, kako je to pjesnik i baš u sirotinjskoj uderici rođen, pozdravljajući seoske ku-

djelom nije očitovao toliko ljubavi i razumijevanja za one koji trpe, koliko Crkva, predstavljena u pojedincima, koji su se najviše približili našem idealu Isusu Kristu, najvećemu dobrotvoru čovječanstva. Rad, nastojanje i borbu oko toga da svima bude dobro — da svak u svakomu bude gledao čovjeka — da dostojanstvo čovjeka bude otiskalo svugdje i uvijek, to je program od koga ne odstupa nego koji potpisuje i proglašuje mladi borbeni križarski rod. Iskreno, otvoreno, neustrašivo i viteški se upušta u tu borbu, bez ikakvih prikrivenih namisli, rod hrvatske mladosti koja na čelo svojih dugih redova stavlja Križ — znak u komu se pobjeđuje. U gospodarskoj strani društvenoga pitanja, sve u skladu s naukom Križa, borbeni križarski rod ide do krajnih granica, tako da bi svi ljevičari, ako im je zbilja do toga da svima bude dobro, morali poigrati veselo kolo. Dok smo na terenu kruha i ruha — širokih smo pogleda, i vrhovno je načelo: svakomu mora biti dobro, svak neka osjeti da je čovjek — a nikada i nikomu sredstvo. To hoćemo! Druga tačka! Sve skupine od dvije milijarde ljudi, što nas je danas, da najjednom gromko i odlučno kliknemo ili kriknemo: nema Boga! — bilo bi svejedno kao da nismo ni zinuli. — Početnik svega jest, to mi govori mozak. A kakav je i što je, to nam je rekao Krist. A kad je tako, ne možemo biti ravnodušni, a još manje borci protiv ideje Boga. Kad On jest, zemlja i mi na njoj dobiva posve drugi značaj. I to ne zavisi o našoj volji i voljici. U kulturnoj strani društvenog pitanja — priznavaoci smo Boga — kao Tvorca i Uzdržavatelja svega. I u toj tački ne da ne ćemo pogadjanja, nego ne možemo natrag ni za jedan zarez. Neka istupi onaj koji misli da nismo u pravu! Sada svak zna — što hoćemo, a što ne ćemo.

Junior

Po svijetu

NA BASKIJSKOJ FRONTI nacionalističke čete zabilježile su posljednjih dana dva velika uspjeha. Prvi se tiče Amorebieta, koja se nalazi sjeverozapadno udaljena od Duranga preko 15 kilometara zračne linije. To je važno čvorište željeznica i cesta, koje vode prema Bilbaou. Crveni su evakuirali Amorebietu, ali prije toga su izvršili u njoj paleže i rušenja, kao i u drugim baskijskim gradovima. Drugi uspjeh nacionalista je na sjeveru. Nakon žestokih borba zauzele su tu Moline čete planinski masiv Monte Jata (570 metara), koji gospodari nad čitavom dolinom Gatica i Munguia. Crveni su na tom sektoru pokušali protunapadaj sa 72 oklopljenih kola i velikom masom četa, ali su bili posve potučeni. Prije juriša dali su crveni svojim četama jaki alkohol. Od 72 navalnih kola, koja

čarice ovako lijepo opjevao: „Da ste zdravo, mile kučarice male! Kolljevčicu mnogom junaku ste dale, Stono vam je ime proslavio svijetom Naktiv vas slave, nevelim svijetom. Otadžbini, crkvi, i domu ste dale Umnike na glasu, slavne generale.“ (Hranilović: Elegije). Jest, vjernost, kršćanska katolička vjera i čudorednost naših hrvatskih majka uzgojila je naše najdivnije vojvode, umnike, državnike, umjetnike, pjesnike, svećenike, biskupe, junake od hrvatskih kraljeva pa redom u povijesti našoj do briberskih knezova, Subića, Karlovića, Berislavića, Vuka Frankopana, Zrinjskih i drugih Frankopana, Kažotića, Petra Kružića, junačkog branitelja Klisa, fra Pavla Vučkovića, junačkog branitelja Sinja, Kačića, Martića, Kvaternika, Starčevića i mnogih drugih, što poput zvijezda sjaju na našem hrvatskom narodnom obzoru u službi Boga, domovine i naroda, slavne prošlosti, uzor sadašnjosti i ponos čitavoga hrvatskoga roda i poroda. A svu ovu i nebrojenu slavu komuuguje naša domovina, ako ne našim plemenitim majkama, anđelima čuvarima naših katoličkih, narodnih i obiteljskih ognjišta! (Svršit će se.)

Lujo Plepel

su pošla iz Mungue na juris, vratilo se vrlo malen broj na svoju ishodišnu tačku. Ta dva usjeha osiguravaju nacionalistima napredovanje prema Bilbaou sa dvije strane. Tako su nacionalisti došli do posljednje obrambene linije oko grada.

CABALLERO je posve ispio iz nove španjolske vlade. Javlja iz Valencije, da će otputovati u Meksiko, gdje će živjeti kao privatnik u jednoj vili, koju si je dao načiniti za nekoliko milijuna pezosa. Tako je svršila karijera „spasitelja Španjolske“.

KRUNIDBENE SVEČANOSTI U LONDONU. 12. t. mj. u Londonu je na naj-svečaniji način obavljeno krunisanje engleskog kralja Đure VI. i kraljice Elizabete. Na svečanosti su stigle brojne delegacije iz svih većih država svijeta. Jedino Italija nije poslala u London posebno izaslanstvo radi napetih odnosa, koji su nastali između Italije i Engleske radi Abesinije i Španjolske. Krunidba engleskog kralja značila je ujedno i politički događaj od velikog značenja. Kako su namre ovom prilikom stigli u London prvi evropski i izvan-evropski državni- ci, to je London tih dana postao središte svjetske politike. Strani državnici sastali su se s engleskima, da pretresu najvažnija pitanja međunarodne politike. Engleska je pokazala osobito zanimanje za položaj u srednjoj Evropi, za položaj Austrije i Česloslovačke.

150 ARAPSKIH ZATVORENIKA u tamnici Ako u Jeruzolimu stupilo je u štrajk gladu, pošto prilikom svečanosti krunisanja nijesu bili obuhvaćeni amnestijom.

NOVI AVIJATIČKI REKORD na letu Australija — London. Australijski avijatičar Brodenth stigao je preko Rima na aerodrom Lympne i uspio postići novi rekord u letenju od Australije do Engleske za 6 dana 10 sati 45 minuta, dakle za jedan dan 8 sati 55 minuta manje od Brooka u 1935.

CRKVA OD ČELIKA. Jedina crkva na svijetu, sagrađena sva od čelika nalazi se u Klivlendu u američkoj državi Ohaju. Cjelokupna građevina, zajedno sa zemljištem, ostalim materijalom i radnom snagom stajala je oko 100 hiljada dinara.

TAJINSTVENI ZLOČINI U KINESKOJ OBLASTI TIENCIN. Za posljednjih 6 nedjelja izvučeno je iz rijeke Hajho 100 leševa, čije porijeklo i identitet dosad, i po red energične istrage, nije bilo moguće utvrditi. Slučaj je u toliko tajinstveniji, što se u isto vrijeme i prošle godine pojavio veliki broj leševa u rijeci Hajho, a da isto tako nije pošlo za rukom, da se uđe u trag ovim jezivim zločinima. Smatra se mogućim, da su to žrtve svakodnevnih razbojničkih napadaja.

200 HILJADA UROĐENIKA U SAHARI izloženo je smrti od gladi. Nestašica hrane nastala je uslijed žege, koja već nekoliko godina uništava usjeve u pustinji. Francuska vlada odredila je 10 milijuna franaka u ime pripomoći tamošnjem stanovništvu. Kolonijalni činovnici, kao svoj dobrovoljni prilog priložili su 6 posto od svojih plaća.

DANCI IMAJU SVOJE „ČETVORKE“. Jedna farmerka sa Jitlanda, neka gospoda Olsen, rodila je prošlih dana četvorke: jednu kćerku i tri sina, koji se, zajedno sa sretnom majkom, dobro i zdravo osjećaju. Ovaj njezin porodaj izazvao je pravu senzaciju ne samo na Jitlandu, već i u čitavoj Danskoj.

11 MILIJARDI I 350 MILIJUNA LIRA stajao je Italiju rat s Abesinijom.

Križarske vijesti

ODRZANI TECAJEVI. Održan je dvo-dnevni tečaj u Vinagori 16. i 17. V., a održali su ga izaslanici br. Nikola Kirigin i Štimac. — U Zagrebu je održan tečaj za govornišтво za radnike-Križare, a vodio ga je prof. Zv. Fržop.

ODRŽANE PROSLAVE. Na Duhove 16. V. bila je velika proslava križarskog Socijalnog dana u Sv. Martinu na Muri, spojena sa posvetom zastava. Od V. K. B. prisustvovali su preč. g. dr Milan Beluhan i dr Ivan Protuljap. — Istoga dana održana je križarska proslava sa posvetom zastava u Dugom selu, gdje je sudjelovala zagrebačka križarska glazba II. te izaslanik V. K. B. S. Ramljak.

SKUPSTINA KRAJEVNOG ODBORA u Podravskoj Slatini održana je 17.

Nova Urarska radiona
IVAN PETITO - ŠIBENIK
ulica Kralja Tomislava
Preporuča svoj bogati izbor svakovrsnih švicarskih satova koje ima na prodaji.
Obavlja popravke uz garanciju i umjerene cijene

V. u prisutnosti delegata okolnih društava te izaslanika V. K. B. Ivana Tubakovića.

PROSLAVA TIJELOVA. Na Tijelovo prisustvuju Križari u svim mjestima procesiji sa društvenim oznakama i odijelima. U Zagrebu svi Križari prisustvuju u pola osam sati kod sv. Mise u oo. Isusovaca, a odatle polaze u procesiju zajednički.

PROSLAVA SRCA ISUSOVA. U nedjelju 6. VI. je proslava Srca Isusova. Na proslavi sudjeluju Križari, koji će u Zagrebu taj dan također svečano proslaviti. Svetu Misu sluša svaki za sebe, a sastanak je u dvorištu oo. Isusovaca u 10.30 prije podne, obvezatan za sve članove. U 11 sati je u dvorištu konvikta Salezijanaca (Vlaška 38) križarski zbor. Poslije podne u 2 sata sastanak u dvorištu Salezijanaca, odakle se ide u procesiju.

PRIRUCNIK ZA MALE KRIZARE razaslan je svima, koji su ga naručili, a tko ga nije naručio, neka to odmah učini. Stoji 6 dinara.

Naši dopisi

Sutonišćica

Naslojanjem i požrivočnošću našega preč. župnika, koji nije mario ni truda ni župi mješoviti školski pjevački zbor. Mladiji zbor bio izvježban od č. sestara „Kćerica Milosrda“ u Preku. S početka se vježbao u nabožnim pjesmama, koje je pjevao kroz tihu Misu svakoga blagdana i nedjelje. Zatim je nastala želja, da bi isti naučio bar jednu Misu. To smo doživjeli ove godine na drugi dan Uskrsa, kad se isti zbor producirao pod ravnanjem i sviranjem mladog i nadobudnog dječaka 14-godišnjeg Marijana Petrića, člana Počasne Straže, koji je sam upravljao pjevanjem i svirao na harmonijumu. Drugi put pjevao je isti zbor na Spasovo, ali tako precizno i stalno, bez ikakve pomoći, da mu se divio svaki onaj, koji ga je slušao.

Ovim putem zahvaljujemo mladom zboru, koji će nam još više puta pružiti ugodni užitek, da ga slušamo. Također zahvaljujemo preč. župniku, koji se stara za ukras naše župne crkve, kao i za dolično pjevanje. Napokon izrazujemo svaku zahvalnost č. Sestrama „Kćerica Milosrda“ u Preku, koje nisu žalile ni truda ni muke, dok su izvježbale u sviranju mladoga zborovodu, a u pjevanju ostali pjevački zbor.

Zupljanin

Hrana duše

NAŠIM DJEVOJKAMA namijenjena je svibanjska sveska jeronimske „dinar-stampe“. Sadržaj je te knjižice, mnogostran i aktuelan, a pisan je zanimivo i kratko. Naročito je poglavlje „Djevojka u svijetu“, gdje su savremeno obrađeni odjelci o zabavama, plesu, kinu, ulici, modi (vitka linija) i t. d. Sretno se i pažljivo govori tu o važnim pitanjima pod naslovima „Tajne života“ i „Tvoje sjene“. Jezgra je dana u razrednim odgovorima na pitanje: „Što si ti?“ — Ti si djevojka, Hrvatice i kršćanka! Knjižicu je napisao o. Ig. Radić.

„DOBRI ZVELICAR“ (od Josipa M. Seigerschmieda), 30 kratkih razmatranja o Presv. Srcu Isusovu na slovenskom jeziku za čitav mjesec lipanj. Cijena je broširanom primjerku Din 15. Tko želi knjigu nabaviti, neka se obrati franjevcu Fra Rajmundu Seguli u samostanu sv. Lovre. Ako bi tko želio knjigu u platno uvezanu, treba je posebno naručiti. Kad bi ih se dosta pribavilo, mogli bi je dobiti ovdje u Šibeniku za Din 20, dok bi je poštom dobili za Din 22.

Razne vijesti

POVEĆANE PRISTOJBE ZA OTVORENE DOPISNICE. Odlukom ministra pošte i brzoga povećane su poštanske takse za otvorene dopisnice državnog i privatnog izdanja na 1 dinar i za dopisnice s plaćenim odgovorom na 2 dinara po dopisnici u unutrašnjem prometu. Ovo povećanje stupa na snagu 1. VII. 1937.

GRAĐENJE UNSKE PRUGE, koje je trebalo da se završi najkasnije do 1940. godine, po svoj prilici bit će završeno tek 1924. godine. Francusko društvo „Batinoj“, koje gradi ovu prugu, dobilo je od nadležnih vlasti dozvolu za produženje ovoga roka, jer da bi se u toku radova bilo naišlo na nepredviđene poteškoće. Ustanovljeno je, da je zemljište vrlo tvrdo i teško, a osim toga društvo će biti prisiljeno, da na mnogim mjestima buši nove tunele, koji nijesu bili predviđeni u ranijem nacrtu.

PET GODINA NEVIN U ZATVORU. U mariborskom zatvoru već 5 godina sjedi

40 godina stari Jakov Rožman iz okoline Ormoža, koji je osuđen radi umorstva zajedno sa Mihajlom Ivanušom. Ivanuš ga je na sudu teretio, da je umorstvo izvršio u dogovoru i uz pomoć njegovu. Međutim je ovih dana uputio pismo ženi, u kojemu se kaže, što je na raspravi krivo teretio Rožmana, koji da nije ničemu kriv niti je imao kakve veze s umorstvom. Ovo pismo došlo je u ruke organima zatvora, pak je Rožman na osnovu njega zatražio reviziju procesa, koja mu je dozvoljena.

EKSPLOATACIJA BAKRA U BOSNI. U najskorije vrijeme otpočet će se s eksploatacijom bakra, koji se nalazi u blizini Mrkonjić-Grada. Misli se, da će se tako uposliti veliki broj rudara.

MAGNEZIT U OKOLICI MAGLAJA. U selima Ošvam i Rječini, nedaleko Maglaja, otkrivene su velike naslage magnezita, vrlo dobrog kvaliteta. Zbog rentabilnosti eksploatacije već se počelo s kopanjem rude i dosad je izvezeno oko 15 vagona.

Život Šibenika

KRIŽARSKI SOCIJALNI DAN. U nedjelju 23. t. mj., prilikom svog križarskog socijalnog dana, priređuju svečano zborovodno socijalnog dana, Križari i Križarice Šibenika priređuju svečano zborovanje u Katoličkom Domu s ovim programom: 1. Molitva ribara (zborna deklamacija). 2. Naš položaj u kapitalističkom društvu (govori radnik-križar). 3. Mladost vedrihe (simbolička igra). 4. Radnik (deklamacija). 5. Radnica danas (govori radnica-križarica). 6. Ritmička igra (radnici-Križari). 7. Ko kao mi (zborna deklamacija). 8. Naš program (govori poznati socijalni radnik dr Vl. Čičak iz Zagreba). Početak tačno u 5 sati. Ulaz slobodan. Radnici i radnice, dodite u što većem broju!

BLAGDAN PRESV. TROJSTVA slavi se u crkvi sv. Ivana u nedjelju 23. t. mj. Ujutro u 6 1/2 s. biće prva pjevana sv. Misa, a u 10 s. druga. Popodne u 6 s. blagoslov sa Presvetim.

MOLITVE I MILODARI ZA SVEČENIČKI POMLADAK. U nedjelju 23. t. mj., iza duhovskih kvatir, u svim našim crkvama, po naredbi preuzv. biskupa, izmoliće se 5 Očenaša, da bi Gospodin našim biskupijama podijelio svet i brojnan svećenički pomladak. Isto tako milostinja, što će se toga dana sakupljati u našim crkvama, određena je za uzdržavanje i odgoj našega svećeničkog pomlatka.

PRVA SV. PRICEST DJECE IZ VJEŽBAONICE. Slučajno sam prošle duhovske nedjelje zašao u crkvu Bl. Gospe Varoške. Pred mojim očima pružio se divan prizor! Na posebnim klupama uzduž crkve klečalo je poput anđela trideset troje djece jednog i drugog spola iz vježbaonice Učiteljske škole u Šibeniku. Djeca, obučena u bjelinu, bila su slična Božjim anđelima. Skladna i pobožna te svjesna velikoga dana. Počasnu su im stražu pravili oci i majke, razdragani od miline gdje im djeca pristupaju po prvi put Stolu Gospodnjem. Blago proljetno jutro obasjano sunčanim zrakama, miris cvijeća iz bašte pred crkvom, skladno pjevanje i sviranje Učiteljske škole — sve je to stvaralo neko uzvišeno, nabožno mističko raspoloženje, pred kojim se i mlaka duša zanašala u nebeske visine. Vjeroučitelj preč. don Ante Sare je djecu oslovio do dva puta. Govorio je toplo i očinski kako to svećenik, koji ljubi djecu znade. Vidio sam otmene gospode — jer su ta djeca mahom iz odličnijih porodica — gdje im suze radosnice cure od ganuća niz lice. Val religioznog najplemenitijeg osjećanja kao da je prostrujao cijelom crkvom. Mislim, da su one dobre majke shvatile napomenu svećenika Božjeg koji im je namijenio ulogu kršćanskih vjestalca, koje će da goje Božju vatru, danas u srcu njihovih miljenika uspijenu. — Bilo je to na dan Duhova. Kao da je Duh Sveti silazio na te male Božje izabranike i napunio ih Sedmerostrukim Darom! Pratila ih Božja milost do zadnjega daha života! — Izlazio sam iz crkve sav razdragan pred tom božanskom idilom. — Spectator.

BLAGDAN GOSPE OD KARAVADA. U srijedu 26. t. mj. u područnoj crkvi sv. Duha proslavile se blagdan Gospe od Karavada. Uvečer uoči blagdana u 5 s. popodne biće litanije i blagoslov. A u srijedu na Gospin blagdan počće u 4 1/2 s. ujutro lekcije. U 5 1/2 s. pjevana sv. Misa i sv. pričest. U 7, 8 i 9 s. biće tih sv. Mise. U 10 s. pjevana sv. Misa. Popodne u 5 s. blagoslov sa Presvetim.

TIJELOVO, jedan od najljepših i najvećih blagdana u katoličkoj Crkvi. Toga dana biće u katedrali u 8 1/2 s. pontifikalna Misa presvij. Mons. don R. Piana, ap. protonotara, uz asistenciju preuzv. bi-

skupa. Pontifikalnoj sv. Misi prisustvuj sve civilne i vojne vlasti. Preko sv. Mise 4 puta odred vojnika ispalice počasne salve Iza sv. Mise krenuće iz katedrale procesija u kojoj će preuzvišeni biskup nositi Sve totajstvo. U procesiji biće ovaj red: 1) Bra tovtine; 2) Osnovne škole; 3) Gradanski škola; 4) Zanatska škola sv. Luce; 5) Tr govačka škola; 6) Učiteljska škola; 7) Realna i klasična gimnazija; 10) Križarice 11) Zora; 12) Križari i Kat. Muževi; 13) Casne sestre; 14) Glazba; 15) Odred vojnika; 16) Pretstavnici vlasti; 17) Pretsjednik općine; 18) Svećenstvo; 19) Sve totajstvo pod nebnicom; 20) Sreski načelnik; 21) Vojno časnništvo; 22) Odred vojnika; 23) Puk. — Iza procesije biće odmah tih sv. Misa u katedrali, a zatim opet u 11 s. druga tih sv. Misa. — Preporuča se vjernicima, da u znak svoj žive vjere u stvarnu prisutnost Isusa Krista pod prilikama kruha okite svoje kuće i urese ulice, kuda će prolaziti procesija

KROZ TJELOVSKU OSMINU biće u katedrali svaku večer u 6 s. blagoslov sa Presvetim.

U NOVOJ CRKVI na Tijelovo biće ujutro u 7 s. pjevana sv. Misa, a ne kao po običaju u 7 1/2 s. Popodne u 4 s. blagoslov sa Presvetim.

SV. KRIZMA. Na duhovski ponedjeljak cijelijo je preuzv. biskup sakramena sv. Krizme. Bilo je 158 krizmanika, većinom učenika i učenica iz osnovnih srednjih škola.

BLAGDAN SV. PASKVALA bio je svečano proslavljen 17. t. mj. u samostanskoj crkvi sv. Lovre. Sv. Misama i sv. pričesti prisustvovalo je veliki broj svijeta i grada i okolice.

JEDAN SREBRENI PIR. Gosp. Mario Pettaroš i gđa Rosamilla rod. Istenić 12. t. mj. svečano su proslavili 25 godišnjicu sretnog bračnog života. Tog dana u sjemenišnoj kapeli bila je svečana sv. Misa za svećare preko koje je skladno pjevao Zbor bogoslova. Preko sv. Mise svećari pristupiše sv. pričesti. Sv. Misi kao i zakuski prisustvovalo je veliki broj uzvanika i prijatelja svečara. Zelja je naša, da bi svi naši katolici na ovakav crkveni način proslavili svoj srebreni i zlatni pir.

SVIM CLANICAMA „ŽIVOGA SVIJETLA“ javljam, da je nakana klanjanja u sljedeći tjedan (od 24.—30. V.): da se naša djeca i mladež očuvaju od zaraze nemorala. — Don Ante Radić

Najtoplije preporučamo:

1. Iskrice Ljubavi Svetotajstvenom Isusu. Za tu knjigu kaže pk. biskup dr. Lang ovo: „Doista su ove „Iskrice ljubavi“ krasna knjiga za duhovni život kršćanski, ina knjižice „Nasljeduj Krista“ jedna od najljepših i najkorisnijih... Uvjeren sam, da će svaki, koji ju čita i razmatra, osobito ako ju razmatra pred Presvetim Otajstvom, postajati sve bolji...“ Cijena tvrdo vezano Din 10.—, meko Din. 8.—
2. Vječno svijetlo je nastavak razmatranja knjige „Iskrice ljubavi“. Cijena Dinara 6.—
3. Priprava na prvu svetu ispovijed i svetu pričest. U ovoj knjizi nalazi se potpuna pouka o svetoj ispovijedi i uputa u pouku propovjednicima. Knjiga nužna svakome katoliku, da upozna narav sv. sakramenata ispovijedi i oltara. To je prijevod klasičnih njemačkih autora i svestrano obrađen. Cijena Dinara 10.—
4. Zašto ljubim svoju Crkvu? Tko pročita ovu lijepu knjižicu, srce će mu usplamtjeti ljubavlju, grudi će mu se širiti od ponosa što je član katoličke Crkve. Cijena Din. 8.—
5. Od Euharistije k presvetom Trojstvu. Knjižica je ova prava objava, pravo otkrivenje za duše, koje ljube Euharistijskog Spasitelja i koje se često s njim ujedine u svetoj Pričesti. Cijena Din 7.—
6. Terezija Neumann: Poruka iz Konesretha. Cijena Din 7.—
7. Obrćenje dra H. Hinkovića. Hinković je bio poznat kod nas i kao glasoviti advokat i kao političar, a osobito kao protivnik vjere katoličke. Ali proučavajući upoznao je, da je to prava vjera i umro kao pravi katolik. Knjiga namijenjena inteligenciji i mladeži. Cijena Din 4.—
8. Životopis dr. Josipa Langa. Napisala gđa Herma Kürschner, učiteljica u m. Nakladom Odbora za građnju Doma biskupa Langa, velikana i sveca. Cijena je broširanaj knjižič Din 3.—
9. Neneta, junakinja žrtvica. Ova knjižica je tako zanimljiva i puna raznovidnih crtica i događaja, da se čita kao najzanimljivija pripovijest. Kad je počeo čitati, ne mogao je odložiti, dok je nijesi čitavo pročitao. U njoj se razlazu načela duhovnog života i njihovo ostvarenje, pak je ujedno rukovod duh. života Čijena joj je Din 3.—

Knjižare na sve ove knjige dobivaju 20% popusta.

Sve se ove knjige dobivaju kod: Župnog ureda sv. Marije u Zagrebu, KAPTOL 2.